

„Újságírónak éreztem magam mindig”

A portréfilmek forgatásához meglehetősen késéssel kezdett a Magyar Televízió, előbb végigzongorázva a dokumentumfilmek több műfaján, ám ezek az újjgyakorlatok hasznosaknak bizonyultak, a portréfilmek éretten, kimunkáltan kerültek ki a televízió műhelyéből. Ez volt az első gondolatom, amikor végignéztem a Mihályfi Ernőről készült negyvenöt perces portréfilmet, Ézsaiás Anikó szerkesztő, Kiss József rendező-író és Zöldi István operatőr munkáját.

Posztumusz portré az újságíróról, szerkesztőről, képzőművészeti kritikusról, s arról a közéleti férfieuról, aki a negyvenes évek elkelevezett ellenállási küzdelmeiből vállalt oroszlanrészt, a felszabadulás után pedig hirtelen bekövetkezett haláláig a szó legnemesebb értelmében a köz szolgálatának szentelte napjait és éveit, akár miniszteri, akár főszerkesztői székben foglalt helyet. Egy gazdag élet ábrázolásánál mindenekelőtt a figyelem szétszóródásának veszélye fenyeget, evvel az alkotók is tisztában voltak, a keret megválasztásával azonban ez a veszély elhárult. Mihályfi Ernő otthona és kertje, a vallomástevő kortársak szavai eleve megszábták az emlékfilm határait, megdöbentő erővel tolmácsolták azt az üzenetet, amelyet Mihályfi Ernő az utókorra hagyott.

A filmből erőteljesen

kibontakozik Mihályfi Ernő „ars poetica”-ja, az élet szeretete, az élet szépségének alázatos szolgálata. Ez a kitapintható életszeretet az alapmotívum, a vezérfonal, amelyre a film képsorait felfűzték, s mindnyájan, akik munkatársai voltunk Mihályfi Ernőnek — tanúsíthatjuk, hogy egész életét, küzdelmes korszakaiban is ez a bölcs humanista szemlélet töltötte ki.

Egy otthon fészekmelege, egy kert évről évre megújuló diadalmas szépsége azonban nemcsak keretet nyújtott a filmhez, ez a Tövis utcai (ma már Mihályfi Ernő utca) ház és kert Mihályfi Ernő legszemélyesebb üzenete, amelyet már nem tudott a kamerák előtt elmondani. Életműve ismeretében tudjuk — de a filmben is félreérthetetlenül érződik — milyen mély és forró szenvedélye volt a megőrzés, a magyarság megőrzése és boldogulása, aminek a szolgálatában egy gazdag ember-

életet töltött el. Emlékezhetünk arra a cikkére, amely a budai királyi Vár sorsát a mai megújódása útjára terelte, s ennek az írásnak az emléke egy halvány vonás Mihályfi Ernő közéleti gondolkodásának ábrázolásához. Halvány vonás, mert sohasem beszélt róla, holott ez az írás a felszabadulás utáni évek egyik legélesebb polémiáját döntötte el és jószerivel a mai Budapest budai panorámáját határozta meg.

Az emlékezők személyes élményeiről beszéltek meghatottan és tisztelettel, a művészek pártfogójáról, az újságírók nevelőjéről, azt a Mihályfi Ernőt idézve, aki soha semmilyen rangjában és méltóságában nem volt elzárkózott ember, akinek az ajtaja mindig nyitva állt, s amikor az ember a nyitott ajtón belépett, melegszívű, segítőkész barátot talált. A közéleti Mihályfi Ernőt hangszalagok visszajátszásával, újságcikkekkel idézi meg a film, s ez a rész óhatatlanul halványabb, mint az, amelyet a személyes vallomások, az otthon képei őriznek. De legyünk megértőek az alkotókkal szemben és méltányoljuk vállalkozásuk rendkívüli nehézségeit. A közéleti Mihályfi Ernő a történelem lapjaira lépett át, a másik Mihályfi Ernő emléket addig őrizzük, amíg magyarul újságot írunk.

BARÓTI GEZA